

**Biroului Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea Magnitsky).

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlament:

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea Magnitsky)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Art. I. – Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179–181, art. 610), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 8, alineatul (1):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) există indicii, informații oficiale sau în spațiul public că fac parte din grupuri criminale organizate cu caracter transnațional sau că sprijină în orice mod activitatea acestor grupuri, au susținut, au participat sau au finanțat acțiuni de rebeliune armată, diversiune, acțiuni mercenare, cauzând violarea drepturilor omului pe teritoriul altor state, decesuri, răni și pagube serioase, ori că acțiunile lor criminale au fost motivate de cauze politice.”

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) în perioada șederii în Republica Moldova ori în străinătate, au săvârșit infracțiuni împotriva unui cetățean al Republicii Moldova și au antecedente penale nestinse, au săvârșit infracțiuni care pun în pericol securitatea și ordinea publică din Republica Moldova sau din statele Uniunii Europene cu care Republica Moldova a semnat Acordul de Asociere.”

se completează cu literele m), n), o), p), cu următorul cuprins:

„m) fac parte din lista persoanelor menționate la Anexă, în temeiul dovezilor care atestă faptul că aceste persoane au comis ori au contribuit la cazuri de violare a drepturilor omului și acțiuni de corupție deosebit de grave, care atentează la stabilitatea politică și economică internațională. La modificarea listei persoanelor menționate în Anexă, Parlamentul poate solicita opinia Guvernului Republicii Moldova, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție și a altor organe competente.

n) sunt responsabili sau implicați în asasinarea extrajudiciară, tortură sau alte încălcări grave ale drepturilor și libertăților omului comise asupra cetățenilor

Republicii Moldova sau ai altor state, dacă cetățenii respectivi au denunțat activitățile ilegale comise de funcționari ai autorităților publice din orice stat, precum și apără și promovează drepturile și libertățile omului recunoscute prin tratatele internaționale, cum ar fi dreptul la alegeri libere, libertatea de exprimare, libertatea de întrunire și asociere, libertatea de religie;

o) există indicii, informații oficiale sau în spațiul public, că fac parte, colaborează sau au colaborat cu serviciile străine de informații;

p) sunt funcționari ai autorităților publice din orice stat sau asociați ai acestora, care sunt responsabili sau complici în comandarea, controlul sau desfășurarea actelor de corupție majoră, delapidarea bunurilor publice sau private în interes personal, actelor de corupție privind contractele de achiziții de stat sau extracția resurselor naturale, oferire sau luare de mită, facilitarea și transferul în jurisdicții străine a bunurilor obținute în rezultatul actelor de corupție sau dacă sunt persoane care au organizează, finanțează, pregătesc, sprijină în orice mod sau comit activitățile respective.”

2. La articolul 9, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Măsura interdicției de intrare în Republica Moldova prevăzută la alin. (1) se dispune și împotriva persoanelor specificate la art. 8 alin. (1) lit. b)–e), lit. g) și lit. m)–p).”

3. La articolul 10, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul străinilor care au comis pe teritoriul Republicii Moldova infracțiuni cu intenție sau infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave din imprudență, durata interdicției de intrare în Republica Moldova este de 5 ani, iar când aceștia reprezintă o amenințare gravă pentru ordinea publică sau pentru securitatea națională, durata interdicției se stabilește pentru un termen de până la 10 ani. Pentru persoanele specificate la art. 8 alin. (1) lit. b)–e), lit. g) și lit. m)–p), durata interdicției este de 10 ani, cu posibilitatea prelungirii cu o nouă perioadă în cazul în care se constată că motivele care au determinat luarea acestei măsuri nu au încetat.”

4. Legea se completează cu Anexă, care va avea următorul cuprins:

”

Anexă

Lista persoanelor care au comis ori au contribuit la cazuri de violare a drepturilor omului și acțiuni de corupție deosebit de grave, care atentează la stabilitatea politică și economică internațională.

ALAUDINOV, Apti Karonovich, data nașterii 05 octombrie 1973, Stavropol, Federația Rusă;

ALISOV, Igor Borisovich, data nașterii 11 martie 1968, Federația Rusă;

ANICHIN, Alexey Vasilyevich, data nașterii 01 decembrie 1949, Sevastopol, Ucraina;

ANTONOV, Yevgeni Yuvenalievich, anul nașterii 1955, Federația Rusă;

BASTRIKIN, Alexander Ivanovich, data nașterii 24 august 1953, Federația Rusă;

BOGATYRYOV, Lecha (sau BOGATIROV Letscha, sau BOGATYREV Lecha), data nașterii 14 martie 1975, Atschkoi, Republica Cecenă, Federația Rusă;

DAUDOV, Magomed Kozahmedovich (sau DAUDOV Magomed Khozhakhmedovic), data nașterii 24 februarie 1980, Stavropol, Federația Rusă;

DROGANOV, Alexey O., data nașterii 11 octombrie 1975, Federația Rusă;

DUKUZOV, Kazbek, anul nașterii 1974, regiunea Urus-Martan, Republica Cecenă, Federația Rusă;

GAUS, Alexandra Viktorovna (sau GAUSS Alexandra Viktorovna), data nașterii 29 martie 1975;

GORDIEVSKY, Stanislav Yevgenievich, data nașterii 09 septembrie 1977, Federația Rusă;

GRIN, Victor Yakovlevich (sau GRIN Viktor), data nașterii 01 ianuarie 1951;

KADYROV, Ramzan Akhmatovich (sau KADYROW Ramzan Achmatowisch), data nașterii 05 octombrie 1976, Republica Cecenă, Federația Rusă;

KARPOV, Pavel, data nașterii 27 august 1977, Moscova, Federația Rusă;

KATAEV, Ayub Vakhaevich (sau KATAEV Aiub, sau KATAEV Ayubkhan Vakhaevich), data nașterii 01 decembrie 1984, sau 01 decembrie 1980, Federația Rusă;

KHIMINA, Yelena, data nașterii 11 septembrie 1953, Moscova, Federația Rusă;

KHLEBNIKOV, Vyacheslav Georgievich (sau KHLEBNIKOV Viacheslav), data nașterii 09 iulie 1967, Federația Rusă;

KIBIS, Boris Borisovich (sau KIBISS Boris Borisovich), data nașterii 20 noiembrie 1977, Federația Rusă;

KLYUEV, Dmitry Vladislavovich (sau KLYUYEV Dmitriy), data nașterii 10 august 1967, Federația Rusă;

KOMNOV, Dmitry (sau KOMNOV Dmitriy), data nașterii 17 mai 1977, regiunea Kashira, Moscova, Federația Rusă;

KOVTUN, Dmitry (sau KOVTUN Dmitri), anul nașterii 1965, Federația Rusă;

KRATOV, Dmitry Borisovich, data nașterii 16 iulie 1964, Federația Rusă;

KRECHETOV, Andrei Aleksandrovich, data nașterii 22 septembrie 1981, Federația Rusă;

KRIVORUCHKO, Alexey (sau KRIVORUCHKO Alex; sau KRIVORUCHKO Alexei), data nașterii 25 august 1977, Moscova, Federația Rusă;

KUZNETSOV, Artyom (sau KUZNETSOV Artem), data nașterii 28 februarie 1975, Baku, Azerbaidjan;

LAPSOV, Pavel Vladimirovich (sau LAPSHOV Pavel Vladimirovich), data nașterii 07 iulie 1976, Federația Rusă;

LITVINOVA, Larisa Anatolyevna (sau LITVINOVA Larisa Anatolievna), data nașterii 18 noiembrie 1963, Federația Rusă;

LOGUNOV, Oleg, data nașterii 04 februarie 1962, regiunea Irkutsk, Federația Rusă;

LUGOVOY, Andrei Konstantinovich (sau LUGOVOI Andrei Konstantinovich), data nașterii 19 septembrie 1966, Federația Rusă;

MARKELOV, Viktor Aleksandrovich, data nașterii 15 decembrie 1967, Federația Rusă;

MAYOROVA, Yulia (sau MAJOROVA Julia), data nașterii 23 aprilie 1979, Federația Rusă;

PAVLOV, Andrey (sau PAVLOV Andrei Alexeyevich), data nașterii 07 august 1977, Federația Rusă;

PECHEGIN, Andrei I. (sau PECHEGIN Andrei I.), data nașterii 24 septembrie 1965, Moscova, Federația Rusă;

PLAKSIN, Gennady Nikolaevich, data nașterii 31 august 1961, Federația Rusă;

PODOPRIGOROV, Sergey G., data nașterii 08 ianuarie 1974, Moscova, Federația Rusă;

PROKOPENKO, Ivan Pavlovich, data nașterii 28 septembrie 1973, Vinnitsa, Ucraina;

SHESHENYA, Alexei Nikolaevich (sau SHESHENYA Alexey Nikolaevich), data nașterii 16 aprilie 1971, Moscova, Federația Rusă;

SILCHENKO, Oleg F., data nașterii 25 iunie 1977, Samarkand, Uzbekistan;

STASHINA, Elena (sau STASHINA Helen, sau STASHINA Yelena), data nașterii 05 noiembrie 1963, Tomsk, Federația Rusă;

STEPANOV, Vladlen Yurievich, data nașterii 17 iulie 1962, Federația Rusă;

STEPANOVA, Olga G., data nașterii 29 iulie 1962, Moscova, Federația Rusă;

STRIZHOV, Andrei Alexandrovich (sau STRYZHOV, Andrey Alexandrovich), data nașterii 01 august 1983, Federația Rusă;

SUGAIPOV, Umar (sau SUGAIPOVS Umars), data nașterii 17 aprilie 1966, Republica Cecenă, Federația Rusă;

TAGIEV, Fikhret Gabdulla Ogly (sau TAGIYEV Fikhret, sau TAGIYEV Fikret), data nașterii 03 aprilie 1962;

TOLCHINSKY, Dmitry M. (sau TOLCHINSKIY Dmitry M.), data nașterii 11 mai 1982, Moscova, Federația Rusă;

UKHNALEV, Svetlana (sau UKHNALEVA Svetlana V., sau UKHNALYOVA Svetlana), data nașterii 14 martie 1973, Moscova, Federația Rusă;

URZHUMTSEV, Oleg Vyacheslavovich, data nașterii 22 octombrie 1968, Federația Rusă;

VAKHHAEV, Musa (sau VAKHAYEV Musa), anul nașterii 1964, Urus-Martan, Republica Cecenă, Federația Rusă;

VINOGRADOVA, Natalya V., data nașterii 16 iunie 1973, Michurinsk, Federația Rusă;”

Art. II. – Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66, art. 133), se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 33, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În conformitate cu competențele funcționale, entitățile raportoare, Serviciul, organele de drept și judiciare aplică măsuri eficiente pentru identificarea, urmărirea, sistarea, sechestrarea și confiscarea bunurilor provenite din spălarea

banilor, din infracțiunile asociate acestora, din finanțarea terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă, precum și a bunurilor deținute de persoanele menționate la art. 34 alin. (11) lit. e).”

2. Articolul 34:

Denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 34.** Implementarea sancțiunilor financiare aferente activităților teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă, activităților de corupție și violare a drepturilor omului”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Măsurile restrictive prevăzute la alin. (1) și (2) se aplică imediat și se mențin pe un termen nedeterminat. Cu excepția listei menționate la alin. 11 lit. e), măsurile restrictive se ridică doar la data indicată în decizia privind ridicarea măsurii restrictive, comunicată de Serviciu în conformitate cu alin. (10).”

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

„(10) Decizia privind ridicarea măsurii restrictive se adoptă de către Serviciul de Informații și Securitate în temeiul modificărilor intervenite privind excluderea unei sau altor persoane, grupuri sau entități din listele menționate la alin. (11) lit. a) - c) sau al modificării listei menționate la alin. (11) lit. d) - e) în cazul dispariției criteriilor care au constituit temei pentru includerea persoanei, grupului sau entității în lista suplimentară. Decizia se adoptă imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore din momentul modificării, și se comunică Serviciului pentru informarea ulterioară de către acesta a entității raportoare care a aplicat măsura restrictivă.”

alineatul (11) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) lista din Anexă la Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.”

alineatul (16) va avea următorul cuprins:

„(16) Serviciul de Informații și Securitate elaborează, actualizează și publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova lista consolidată a persoanelor, grupurilor și entităților implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă, activităților de corupție și violare a drepturilor omului, care include toate categoriile listelor menționate la alin. (11) lit. a)–e).”

alineatul (17) va avea următorul cuprins:

„(17) Informația privind modificarea listelor menționate la alin. (11) lit. a)–e), care vizează includerea sau excluderea uneia sau mai multor persoane, grupuri sau entități, se transmite imediat de către Serviciul de Informații și Securitate entităților raportoare, organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și Serviciului.”

Art. III. - Articolul 23 alineatul (1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială

din 9 decembrie 2005), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) se regăsește în lista din Anexă sau în categoria persoanelor prevăzute în art. 8 alin. (1) lit. b)-e), lit. g) și lit. m)-p) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative
[Legea Magnitsky]

Pe parcursul ultimului deceniu prin sistemul bancar autohton au fost derulate numeroase tranzacții suspecte de spălare de bani în proporții deosebit de mari. Tranzacțiile au implicat companii înregistrate în jurisdicții off-shore și agenți economici din Federația Rusă. Scopul acestor tranzacții vizează transferul în jurisdicții străine a bunurilor obținute în rezultatul actelor de corupție, însoțite de încălcarea gravă a drepturilor omului care au loc, în mare parte, peste hotarele Republicii Moldova. Un caz similar de corupție cu rezonanță la nivel global a fost deconspirat de avocatul rus Serghei Magnitsky, acesta fiind plasat ilegal în detenție de autoritățile din Federația Rusă, iar ulterior torturat și omorât. Violarea drepturilor omului și corupția subminează valorile care stau la baza unei societăți sigure, stabile și funcționale, erodează independența instituțiilor și a statului de drept.

Deoarece actele de corupție deosebit de grave prezintă pericol pentru stabilitatea politică și economică la nivel internațional, mai multe state au aprobat modificări la cadrul legal. Acestea au menirea să protejeze sistemele financiare de influența negativă a persoanelor care comit acte grave de corupție, precum și să impună măsuri restrictive asupra persoanelor date. Menționăm că în rezultatul investigării cazului de corupție și spălare de bani deconspirat de avocatul Serghei Magnitsky, Congresul SUA la 14 decembrie 2012 a adoptat legea responsabilității dedicată lui Serghei Magnitsky (Russia and Moldova Jackson-Vanik Repeal and Sergei Magnitsky Rule of Law Accountability Act of 2012) nr. 112-208. În ultimii ani inițiativa dată este promovată la nivel global și a fost aprobată cu sprijin larg în mai multe țări, inclusiv Letonia și Marea Britanie.

Menționăm că mijloacele bănești de proveniență suspectă care au tranzitat Republica Moldova, ajungeau în mare parte în băncile din Letonia, iar multe din companiile off-shore implicate în asemenea tranzacții aveau reședința în Marea Britanie.

Republica Moldova este vizată în mod direct de legea Magnitsky aprobată de Congresul SUA, precum și de tranzacțiile suspecte derulate prin sistemul bancar autohton. Însă cadrul legal existent nu prevede instrumente de restricționare contra persoanelor implicate în acte de corupție și violare a drepturilor omului.

Obiectivul proiectului de lege vizează restricționarea intrării în Republica Moldova a persoanelor care au comis acte grave de corupție și violare a drepturilor omului, retragerea sau refuzul de acordare a cetățeniei Republicii Moldova persoanelor respective, interdicția de utilizare a sistemului bancar autohton și aplicarea măsurilor restrictive asupra bunurilor deținute de persoanele menționate pe teritoriul Republicii Moldova.

Scopul proiectului de lege este de a crea instrumente legale atât pentru protejarea sistemului financiar-bancar autohton de abuzuri, cât și pentru a impune restricții contra persoanelor care comit acte de corupție și violare a drepturilor omului.

Astfel, în Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 au fost introduse criterii suplimentare privind interdicția de intrare pe teritoriul RM

dacă persoanele sunt responsabile sau implicate în asasinarea extrajudiciară, tortură sau alte încălcări grave ale drepturilor și libertăților omului comise asupra cetățenilor Republicii Moldova sau altor state.

Legea menționată a fost completată cu o Anexă, care conține lista persoanelor responsabile pentru asasinarea avocatului Serghei Magnitsky, publicată de Oficiul de Control al Activelor Străine (OFAC) al Departamentului Trezorerie al SUA. Persoanelor respective le va fi interzisă intrarea pe teritoriul RM.

De asemenea interdicția de intrare pe teritoriul RM a fost extinsă asupra funcționarilor din autoritățile publice din orice stat sau asociați ai acestora, care sunt responsabili sau complici în desfășurarea actelor de corupție majoră, inclusiv cele privind contractele de achiziții de stat sau extracția resurselor naturale, transferul în jurisdicții străine a bunurilor căpătate în rezultatul actelor de corupție.

Modificările introduse în Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nr. 308/2017 prevăd interdicția de utilizare a sistemului financiar autohton și aplicarea măsurilor restrictive asupra bunurilor deținute de persoanele incluse în lista restrictivă OFAC, menționată mai sus.

La fel, în Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 au fost introduse prevederi privind refuzul de acordare a cetățeniei RM sau retragerea acesteia pentru persoanele vizate în lista restrictivă OFAC.

Societatea civilă din RM, reprezentată inclusiv și de un număr important de ONG-uri, sprijină inițiativa adoptării unei Legi Magnitsky în Republica Moldova cu scopul de a întări măsurile de răspuns și sancțiuni unor persoane care au comis ori pot comite încălcări grave ale drepturilor omului, creează amenințări serioase în adresa securității financiar-bancare a țării sau creează alte riscuri în privința exercitării drepturilor și libertăților cetățenești în Republica Moldova.

Reiterând importanța drepturilor omului și a respectării neabătute a legilor ca parte integrantă a dreptului internațional, față de care Republica Moldova și-a exprimat în repetate rânduri angajamentul său neclintit de a promova drepturile omului și aplicarea legilor în vigoare; accentuând semnificația specială a Aniversării celor 70 ani de la adoptarea Declarației Universale ONU cu privire la Drepturile Omului (1948-2018), de la înălțimea căroră ONU definește marea corupție ca un flagel care erodează legitimitatea oricărui guvern, și care sfâșie încrederea în guvernare, stabilitatea economică și respectul față de lege; Comemorând exemplul avocatului Serghei Magnitsky, arestat și deținut în condiții de izolator pre-detenenție pentru o perioadă de 358 de zile pentru că s-a opus sistemului federal de urmărire penală din Rusia, protestând contra acțiunilor de fraudare a bugetului federal și spălare a banilor în valoare de 5,4 mlrd ruble, sfârșind prin a fi torturat și ucis în izolator, fără a avea parte de o justiție independentă și imparțială, iar până în acest moment nici unul dintre oficialii ruși care au fost răspunzători de uciderea sa, nu a plătit pentru crimele comise, iar unii dintre aceștia chiar au fost ulterior decorați și avansați în funcții pentru asemenea fapte; apreciind faptul că statele care au ratificat convențiile internaționale privind drepturile omului s-au angajat să-și onoreze pe deplin obligațiile asumate și că democrațiile poartă o responsabilitate morală specială, având obligația de a preveni situațiile de impunitate pentru încălcări ale drepturilor omului, inclusiv pentru infracțiuni grave privind acte de corupție, fraude financiare,

prin adoptarea de legi, care să pună la adăpost societățile pe care le reprezintă, inclusiv prin impunerea de sancțiuni severe sau interzicerea accesului de a vizita anumite state, înghețarea unor proprietăți și valori imobiliare pentru persoanele care au comis asemenea infracțiuni; referindu-ne la Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei 1966 (2014) din 28 ianuarie 2014 și Recomandarea Nr.2 a Parlamentului European, adoptată la 2 aprilie 2014, P7-TA (2014) 0258, inclusiv adresarea făcută statelor membre de a aplica sancțiuni precise contra celor implicați în acțiuni criminale sau ai celor care au judecat părtinitor aceste crime; Reamintind legea privind anularea legii Jackson-Vanik și adoptarea legii responsabilității dedicată lui Sergei Magnitsky (Russia and Moldova Jackson-Vanik Repeal and Sergei Magnitsky Rule of Law Accountability Act of 2012) Nr. 112-208, adoptată de Congresul SUA la 14 decembrie 2012, prin care RM și Rusia au primit accesul la semnarea regimului de comerț permanent și normal cu SUA; apreciind exemplul Congresului SUA, după cum și cel al Parlamentelor Estoniei, Canadei, Marii Britanii, Letoniei și Lituaniei de a adopta legi corespunzătoare cu numele simbolic dedicat lui Sergei Magnitsky, prin care au impus sancțiuni contra unor persoane concrete pentru acte de corupție, încălcare a drepturilor omului și alte tipuri de infracțiuni grave, ***considerăm absolut necesară adoptarea proiectului de lege respectiv.***

Deputați în Parlament